

*Szkoła Podstawowa Sportowa w Zespole Szkół Sportowych
im. Polskich Olimpijczyków w Człuchowie*

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA - BIOLOGIA

1. Przedmiotem oceny jest poziom opanowania wiadomości i umiejętności zawartych w aktualnie obowiązującej podstawie programowej nauczania biologii, a także zaangażowanie uczniów w proces uczenia.
2. Uczeń jest zobowiązany do przestrzegania zasad kultury w stosunku do kolegów i nauczyciela.
3. Uczeń jest zobowiązany do przynoszenia na zajęcia podręcznika, zeszytu ćwiczeń oraz przyborów do pisania.
4. Uczeń jest zobowiązany do starannego prowadzenia zeszytu przedmiotowego z kompletem notatek lekcyjnych oraz prac domowych.
5. W razie nieobecności uczeń jest zobowiązany do uzupełnienia wiedzy, a także zapisu notatki lekcyjnej w zeszycie ćwiczeń i zeszycie lekcyjnym.
6. Uczeń nieobecny na lekcji, na której przedstawiane są Przedmiotowe Zasady Oceniania jest zobowiązany do zapoznania się z niniejszym dokumentem, który zamieszczony jest na stronie szkoły.

Sposoby oceniania, formy monitorowania pracy ucznia na lekcjach biologii.

1. Formami pracy ucznia podlegającymi ocenie są:
  - 1) prace pisemne:
    - a) sprawdziany, testy obejmujące większą partię materiału niż trzy ostatnie tematy – będą zapowiadane z minimum tygodniowym wyprzedzeniem, a termin i zakres materiału będzie odnotowany w dzienniku elektronicznym;
    - b) kartkówki z bieżącego materiału- nie muszą być zapowiadane;
    - c) sprawdzian diagnostyczny obejmujący większą partię materiału określoną przez nauczyciela z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem - termin będzie odnotowany w dzienniku elektronicznym;Wszelkie prace pisemne będą przeprowadzane najpóźniej na 7 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej.
  - 2) praca i aktywność na lekcji:
    - a) wypowiedzi ustne
    - b) praca w zespole
    - c) zaangażowanie w tok lekcji
  - 3) praca domowa, zeszyt ćwiczeń
  - 4) aktywność poza lekcjami, np. udział w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych;
2. Sposoby oceniania pracy ucznia na lekcjach biologii.
  - 1) Nauczyciel biologii w trakcie bieżącego oceniania efektów pracy ucznia, jego osiągnięć oraz wkładanego wysiłku będzie stosował ocenianie sumaryczne – wyrażone stopniem oraz ocenianie opisowe z zachowaniem zasad oceniania kształtującego z recenzją oraz komentarzem ustnym lub na piśmie.
  - 2) Oceny bieżące ustalone z prac pisemnych będą wystawiane w stopniach według zapisów zamieszczonych w Statucie szkoły.
3. Znak graficzny „parafka” postawiony przez nauczyciela w zeszycie lekcyjnym lub zeszycie ćwiczeń oznacza fakt oglądania pracy przez nauczyciela, a nie sprawdzenia zawartości merytorycznej.

Wymagania na poszczególne oceny:

a) stopień celujący: otrzymuje uczeń, który opanował treści i umiejętności wykraczające poza program danej klasy czyli:

- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych w ramach programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe,
- rozwiązuje zadania wykraczające poza program nauczania,
- osiąga sukcesy w konkursach olimpiadach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych, kwalifikując się do finałów (w szkole i po za nią).

b) stopień bardzo dobry otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie,
- sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte programem nauczania,
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę i umiejętności do rozwiązywania zadań problemów w nowych sytuacjach

c) stopień dobry otrzymuje uczeń, który:

- poprawnie stosuje wiedzę i umiejętności,
- rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne i praktyczne.

d) stopień dostateczny otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie

e) stopień dopuszczający otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności umożliwiające świadome korzystanie z lekcji,
- rozwiązuje z pomocą nauczyciela podstawowe zadania teoretyczne i praktyczne,

f) stopień niedostateczny otrzymuje uczeń, który nie opanował wymagań absolutnie niezbędnych do kontynuowania nauki na wyższym poziomie.

Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny zawarte są w planie wynikowym

Warunki i sposoby przekazywania uczniom i rodzicom informacji o postępach w nauce.

1. Oceny podawane będą uczniom i rodzicom do wiadomości i na bieżąco wpisywane do dziennika elektronicznego. Oceny z odpowiedzi ustnej, jak również inne spostrzeżenia dotyczące postępów edukacyjnych ucznia mogą być wpisywane do zeszytu przedmiotowego, jako informacja dla rodziców, wówczas winne być podpisane przez rodziców.
2. Informacja o postępach w nauce przekazywana przez nauczyciela uczniowi oraz rodzicom będzie zawierała następujące elementy:
  - a) wyszczególnienie dobrych elementów pracy ucznia,
  - b) wskazanie tego, co wymaga poprawienia lub dodatkowej pracy ze strony ucznia, aby uzupełnić braki w wiedzy oraz opanować wymagane umiejętności,
  - c) przekazanie wskazówek, w jaki sposób powinien poprawić pracę,
  - d) wskazanie sposobu w jaki powinien uczeń pracować dalej.
3. Nauczyciel poinformuje uczniów o wynikach prac pisemnych nie później niż 2 tygodnie od napisania pracy.

Zasady udostępniania do wglądu dokumentacji oceniania i prac uczniów – uczniom i rodzicom.

1. Ocenione prace pisemne przechowywane są przez nauczycieli do końca danego roku szkolnego.
2. Prace pisemne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
3. Rodzice mają możliwość wglądu do pisemnych prac dzieci na najbliższym po sprawdzeniu spotkaniu rodziców lub indywidualnej konsultacji z nauczycielem. Dopuszcza się fotografowanie, kopiowanie prac za zgodą nauczyciela prowadzącego, co nie daje uprawnień do dalszego publikowania pracy w Internecie, na portalach społecznościowych itp.
4. Prace pisemne będą zawierać krótkie pisemne uzasadnienie oceny, w którym nauczyciel wskaże wiadomości i umiejętności opanowane przez ucznia w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi z obszaru sprawdzanego pracą pisemną. W przypadku karkówek takie uzasadnienie oceny nie musi zaistnieć.
5. Prace pisemne będą udostępniane wyłącznie danemu uczniowi i jego rodzicom.
6. Oceny będą ujawniane wyłącznie danemu uczniowi i jego rodzicom.

Tryb i warunki poprawiania ocen bieżących oraz uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z biologii.

1. Zasady poprawiania ocen bieżących z biologii.
  - 1) Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy każdej niesatysfakcjonującej go oceny z pracy pisemnej.
  - 2) Ocena uzyskana podczas poprawiania oceny niesatysfakcjonującej jest wpisywana do dziennika w miejsce poprzedniej, pod warunkiem, że jest ona wyższa.
  - 3) Formę i termin poprawy określa nauczyciel (nie później niż na 2 tygodnie od poinformowania o ocenie). Poprawa może mieć miejsce jedynie w czasie pozalekcyjnym.
  - 4) Uczeń, który był nieobecny podczas pracy pisemnej, pisze tę pracę w terminie ustalonym z nauczycielem, nie później jednak niż dwa tygodnie po powrocie do szkoły.
  - 5) Po usprawiedliwionej nieobecności uczeń ma prawo być nieprzygotowanym na pierwszej lekcji biologii i do kolejnej powinien uzupełniać braki.
  - 6) Oceny z kartkówki nie podlegają poprawie.
2. Tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z biologii:
  - 1) za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę zaproponowaną przez nauczyciela zgodnie z terminem ustalonym w Statucie szkoły,
  - 2) uczeń może ubiegać się o podwyższenie przewidywanej oceny tylko o jeden stopień i tylko w przypadku, gdy co najmniej połowa uzyskanych przez niego ocen częściowych jest równa ocenie, o którą się ubiega lub od niej wyższa,
  - 3) warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywana:
    - a) frekwencja na zajęciach biologii nie niższa niż 80% (z wyjątkiem długotrwałej choroby),
    - b) usprawiedliwienie wszystkich nieobecności na lekcjach biologii,
    - c) przystąpienie do wszystkich przeprowadzonych prac pisemnych i uzyskanie z nich ocen pozytywnych, również w trybie poprawy ocen niedostatecznych,
  - 4) rodzic ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny zwraca się z pisemną prośbą w formie podania do wychowawcy klasy, w ciągu 3 dni od ostatecznego terminu

poinformowania uczniów o przewidywanych ocenach rocznych (termin dotyczy 14 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej);

- 5) uczeń zabiegający o podwyższenie proponowanej oceny z biologii najpóźniej na 2 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej przystępuje do sprawdzianu pisemnego obejmującego tylko zagadnienia ocenione poniżej jego oczekiwań.
3. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej za pierwszy semestr uczeń ma prawo nadrobić zaległości. Zakres materiału do uzupełnienia zaległości jest podany przez nauczyciela oraz zostaje określony termin, w którym uczeń zobowiązuje się uzupełnić zaległości. Ostateczny termin uzupełnienia materiału z semestru pierwszego upływa z ostatnim dniem kwietnia każdego roku szkolnego. Uczeń, który w przeciągu 1 miesiąca nie ustalił z nauczycielem terminu poprawy lub nie przyszedł na poprawę w wyznaczonym terminie nie może uzyskać rocznej oceny dopuszczającej z przedmiotu.
4. Uczeń otrzymujący warunkową promocję do następnej klasy ma obowiązek uzupełnienia podstawowego materiału w nieprzekraczalnym terminie do końca października obowiązującego roku szkolnego. Materiał zostaje określany przez nauczyciela oraz podany do wiadomości uczniowi.

Wagi ocen:

- sprawdziany, testy – 5
- aktywność poza lekcjami w tym udział w konkursach, zajęciach pozalekcyjnych - 5
- kartkówki – 4
- odpowiedź ustna- 3
- praca i aktywność na lekcji w tym: praca w zespole, ćwiczenia praktyczne - 2
- prace domowe – 1
- prowadzenie zeszytu ćwiczeń, zeszytu przedmiotowego – 1

Zasady przeliczania punktów na oceny z uwzględnieniem uczniów o obniżonych wymaganiach

1. Progi procentowe osiągnięć uczniów przeliczanych na stopień w pracach pisemnych zostały określone w Statucie szkoły.
2. W przypadku ucznia, który posiada opinię/orzeczenie o obniżonych wymaganiach stosuje się zalecenia poradni psychologiczno– pedagogicznej oraz obniża się próg punktów procentowych o 10.

Minimalną ilość ocen, jaką powinien uzyskać uczeń w ciągu semestru/roku,

1. Częstotliwość oceniania przedmiotowego uzależniona jest od liczby godzin edukacyjnych wynikających z planu nauczania; w przypadku biologii przy 2 godzinach zajęć tygodniowo- minimum 5 ocen, przy 1 godzinie zajęć tygodniowo- wymagane są minimum 3 oceny, w tym połowa z nich powinna dotyczyć prac pisemnych.
2. Śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna z biologii nie jest średnią arytmetyczną ocen częściowych. Wpływ na tą ocenę ma również zaangażowanie ucznia, poziom i postęp w opanowaniu wiadomości i umiejętności, sprawność posługiwania się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, itp.

Diagnozowanie uczniów:

1. W przypadku ucznia, który w trakcie roku szkolnego został przyjęty do szkoły- nauczyciel może przeprowadzić diagnozę wiedzy i umiejętności za pomocą dowolnie wybranego narzędzia. Uzyskane przez ucznia oceny zostaną wpisane do dziennika elektronicznego.
2. W klasie ósmej uczniowie są poddawani diagnozowaniu wiedzy i umiejętności podczas „próbego egzaminu ósmoklasisty”. Narzędziem diagnozy może być arkusz egzaminacyjny CKE z poprzednich lat, arkusz z wybranego przez nauczyciela wydawnictwa lub inny wskazany przez nauczyciela. Diagnoza podlega ocenie zgodnie z programami procentowymi osiągnięć uczniów przeliczanymi na stopień w pracach pisemnych, określonymi w Statucie szkoły. Ocena zostaje wpisana do dziennika z wagą 5, przewidzianą dla sprawdzianu/testu.

Sposób informowania o pracach pisemnych i ich zakresie,

1. Nauczyciel planuje prace pisemne i informuje o nich uczniów na tydzień przed (z wyjątkiem kartkówek) wpisuje je w dzienniku elektronicznym.
2. Nauczyciel podaje uczniom zakres treści i umiejętności, które będą podlegały monitorowaniu poprzez pracę pisemną co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem (z wyjątkiem kartkówek obejmujących materiał bieżący).
3. Sprawdzian diagnostyczny precyzuje zakres wymagań, który nauczyciel odnotowuje w dzienniku elektronicznym.

Termin poinformowania ucznia o ocenie z pracy pisemnej.

1. Nauczyciel podaje oceny z prac pisemnych do wiadomości uczniów w terminie do 2 tygodni od dnia jej napisania. Dopuszcza się przesunięcie terminu zwrotu prac pisemnych w sytuacjach losowych - o czas nieobecności nauczyciela oraz w okresach świąt, ferii.
2. W przypadku nieobecności ucznia każda praca pisemna musi zostać przez ucznia zaliczona w formie i terminie ustalonym z nauczycielem. Termin oddania ocenionej przez nauczyciela pracy – 2 tygodnie.

Sposób zapisu oceny poprawionej,

Ocena uzyskana z poprawy wpisywana jest w miejsce dotychczasowej oceny; uczeń pozostaje przy pierwotnej ocenie ze sprawdzianu, jeśli w wyniku poprawy sprawdzianu otrzymał ocenę taką samą, bądź niższą.

Kody w dzienniku elektronicznym stosowane do opisu kolumn z ocenami:

- S – sprawdzian
- K – kartkówka
- O – odpowiedź ustna
- Zd – zadanie domowe
- A – aktywność na lekcji
- Z – zeszyt ćwiczeń, zeszyt
- Ćw- umiejętność rozwiązywania zadań (ćwiczenia, zeszyt ćwiczeń)
- Pwg – praca w grupie
- Pnl – praca na lekcji

Sposoby udzielania pomocy uczniom w planowaniu własnego rozwoju i kierunków dalszej pracy.

1. Nauczyciel jest obowiązany indywidualizować pracę z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, odpowiednio do potrzeb i możliwości ucznia.
2. Uczeń ma prawo zwrócić się do nauczyciela biologii o pomoc w panowaniu treści programowych, które sprawiają mu problem bądź którymi jest zainteresowany i chciałby pogłębić wiedzę.
3. Nauczyciel biologii proponuje uczniom dodatkowe formy uzupełnienia wiedzy lub poszerzenia jej zgodnie z zainteresowaniami uczniów.